

ЗЕМЛЮВАННЯ МАЛОПРОДУКТИВНИХ УГІДЬ У РОБОЧОМУ ПРОЕКТІ РЕКУЛЬТИВАЦІЇ ПОРУШЕНИХ ЗЕМЕЛЬ

Т.О. Тригуб, студентка

О.Ш. Іскакова, канд. с.-г. наук

Миколаївський національний аграрний університет

Земля – найцінніше багатство нашої країни та від її раціонального та ефективного використання залежить добробут народу. Протягом останніх років знизився родючий шар ґрунту, а значні площі земель, які можуть набути родючості та використовуватись в сільському, лісовому або рибному господарстві, під впливом діяльності переходять у непридатний стан. Тема нашого дослідження є актуальною у зв'язку з тим, що такі землі у багатьох випадках є джерелом забруднення навколишнього середовища і погіршують санітарно-гігієнічні умови життя населення. В Україні нараховується біля 144,5 тис. га порушених земель, які мають бути відновлені до нормального стану.

Важливим заходом щодо збереження та підвищення родючості ґрунтів є робочий проект землювання. Для здійснення землювання розробляється робочий проект землеустрою щодо зняття, перенесення, збереження та використання родючого шару ґрунту. Спосіб використання рекультивації земель залежить від природних і технічних умов, в яких вони знаходяться, від господарської і соціальної необхідності і економічної доцільності.

Рекультивована ділянка знаходиться в межах землекористування Олександрівської сільської ради Вознесенського району Миколаївської області ради. Площа ділянки займає 95,5 га. Вона представлена кар'єром в результаті хаотичної розробки жорстви.

Під час ґрунтових обстежень було виявлено, що ділянка рекультивації представлена порушеними землями, внаслідок добування корисних копалин.

Для подальшого використання порушених земель потрібно проводити роботи по їх покращенню. Одним із заходів покращення порушених земель є процес землювання, тобто знімання родючого шару ґрунту із сільськогосподарських угідь, які вилучаються для несільськогосподарських цілей і перенесення цього родючого ґрунту на малопродуктивні землі.

Завданням проекту передбачали розробку робочого проекту з проведення біологічної рекультивації внутрішнього відвалу піщаного кар'єру (покращення раніше рекультивованих земель), ТзОВ «Микитівський гранітний кар'єр».

Земельна ділянка, з якої пропонуємо знімати родючий шар ґрунту знаходиться на південь від с. Олександрівка. Площа земельної ділянки 90,6 га. Товщина знімання 0,25 м. Ділянка, яка підлягає покращенню розміщена на відстані 2,0 км від ділянки знімання. Площа ділянки покращення 95,5 га. Товщина нанесення родючого шару ґрунту є різною згідно рекомендації

грунтознавців.

Результатом топографо–геодезичних вишукувань на даній території є зйомка місцевості по квадратах.

У роботі основою для розрахунку об'єму земляних робіт служив топографічний план рекультивованої ділянки, за допомогою якого було визначено об'єм робіт по зняттю і нанесенню родючого шару ґрунту.

Провівши розрахунок об'ємів земляних робіт в місцях засипки і зрізки було виявлено, що засипка в об'ємі становить 290650 тис. м³; розробка та транспортування родючого ґрунту становить в об'ємі 64220 тис. м³ на відстані до 2 км; розрівняння ґрунту, планування ділянки.

Товщину нанесення шару родючого ґрунту після планування поверхні пропонуємо 0,3-0,5 м.

Біологічним етапом розробки в нашій роботі передбачали наступні розрахунки, а саме: внесення мінеральних добрив - 205,6 т (за 4 роки); потреба у насінні багаторічних трав та ін. - 50,4 т (за 4 роки); обробіток ґрунту, догляд за посівами.

Після проведення робіт ділянку можна буде використовувати під рілля. Біологічний цикл включає розробку заходів агротехніки для специфічних умов порушених територій і регулювання ґрунтоутворного процесу залежно від зональних особливостей місцевості. Складність і важливість цього циклу зумовлюється тим, що гірські породи та їх суміші стають об'єктом біологічного освоєння та використання.

Заключним етапом робочого проектування є складання кошторисної документації, тобто розрахунок вартості робіт з рекультивації, та техніко-економічні показники проекту: кошторисний розрахунок вартості технічного етапу робіт становить 327,6 тис. грн; кошторисний розрахунок вартості біологічного етапу робіт становить 541,4 тис. грн, загальна вартість усіх робіт складає 869 тис. грн.

Використана література:

1. Кошель А.О. Методологічні основи розробки робочих проектів землеустрою щодо зняття, перенесення та використання родючого шару ґрунту // Інноваційна економіка: наук.-виробн. журнал. - №10(48). – 2013. - С. 82-85.
2. Кузін Н.В. Методичні засади розроблення робочих проектів землеустрою щодо зняття, переміщення, складування та нанесення родючого шару ґрунту на малопродуктивні угіддя // Збалансоване природокористування: наук.-практ. журнал. - №1. – 2017. - С. 91-96.